

Určovací návrh žalobcův jest tedy předčasný a nelze spatřovati ne-správné právní posouzení věci v tom, že byl nižšími soudy zamítnut, třebaž se tak stalo i z jiných důvodů. Nebylo třeba výslovně obmeziti zamítnutí jen pro tentokrát, neboť to plyne zřejmě z uvedených důvodů (sr. rozh. č. 13989 Sb. n. s.). Posuzuje-li se věc s vyloženého právního hlediska, není třeba se obíratí dovolatelovými vývody o tom, zda a pokud lze si stěžovati proti nálezu disciplinární komise první stolice k vrchní komisi disciplinární podle § 8 vlád. nař. ze dne 14. srpna 1920 čís. 483 Sb. z. a n., ani o tom, zda disciplinární řízení v první stolici bylo provedeno po formální stránce správně nebo ne.

Čís. 15155.

Pracovní řád jest jednostranným prohlášením zaměstnavatelovým, jemuž nelze přikládati právní význam, nestal-li se dohodou stran součástí pracovní smlouvy.

V tom, že zaměstnanec v okrese postiženém silně nezaměstnaností přijímal po delší dobu bez námitky mzdu, nedal na jevo způsobem každou pochybnost vylučujícím, že s její v ý š í souhlasí.

Přisoudil-li soud zaměstnanci jen přiměřenou mzdu, zjistiv, že plat nebyl smluvně ustanoven, může si do tohoto rozhodnutí stěžovati jedině zaměstnanec, jestliže pro povahu práce jako nouzové mu příslušela vyšší mzda ať podle případné kolektivní smlouvy nebo obvyklosti v místě.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1936, Rv I 679/36.)

Žalovaní prováděli podle smlouvy uzavřené s okresem j., zastoupeným okresním úřadem v J., stavbu okresní silnice. Žalobce byl na této stavbě zaměstnán jako pomocný dělník, podle tvrzení žalované s hodinovou mzdou 2.40 Kč. Ani žalobce ani žalovaní nebyli členy zaměstnanecké organizace Svazu s. č. zaměstnavatelů stavebních živností, uzavřevších kolektivní smlouvu. Žalobce přednesl, že žalované stihala na základě dodávací smlouvy povinnost platiti mzdy určené platnými kolektivními smlouvami, resp. tam, kde jich není, mzdy v místě obvyklé. Dodržení těchto mezd a jich vyplácení bylo prý podmínkou zadávky, bez níž by jinak stavba žalované straně nebyla zadána. Žalovaní prý sami ve své nabídce pro druhý díl této stavby s tímto závazkem počítali kalkulující: nádeník 3.20 Kč za hodinu čisté mzdy. Pro obvod okresu soudního R. určuje shora uvedená kolektivní smlouva hodinovou mzdu dělníka 3.10 Kč až 3.30 Kč s tím, že práce přes čas se honoruje o 23 až 100% více. Žalované stihala povinnost platiti mzdy podle této kolektivní smlouvy již proto, že se jednalo o nouzové práce ve smyslu § 1 vlád. nař. ze dne 20. června 1930 čís. 79 Sb. z. a n. (§ 8 tohoto vlád. nař.). Z ustanovení § 8 tohoto vládního nařízení vyvozuje žalobce přímý nárok na placení kolektivní mzdy. Smlouva individuální, která se přiči uvedené kolektivní smlouvě, jest neplatnou proto, že jest proti dobrým mravům a zejména proti ustanovení § 879 čís. 4 obč. zák., protože

žalobce vzhledem k velké nezaměstnanosti v okrese panující, chtěl-li dostati zaměstnání a chtěl-li si udržeti zaměstnání, se musel podrobiti mzdovému diktátu žalovaných, kteří využili nouze žalobcovy, diktující mu mzdy úplně svévolně. Smlouva pracovní, dle které žalobci mělo býti vyplaceno za hodinu méně než ustanovuje kolektivní smlouva, jest proto proti dobrým mravům i proto, že podle této smlouvy neměl žalobce ani zdaleka onu mzdu, která pro takovouto práci jest přiměřenou a v místě obvyklou, zejména vzhledem na zvláštní poměry, kde šlo o práce na odlehle horské silnici na výletnickém místě za nepříznivých klimatických poměrů, kde šlo o práce spojené s velkou námahou, se značným nebezpečím pro zdraví a život. Za 1300 pracovních hodin mu byla vyplacena hrubá mzda 3.120 Kč. Protože na základě kolektivní smlouvy za tuto práci měli dostati hodinovou mzdu 3.10 Kč až 3.30 Kč a protože žalovaní, ručící rukou společnou a nerozdílnou, se zdráhají zaplatiti tuto mzdovou diferenci, navrhl, aby rozsudkem uznáno bylo právem, že žalovaní jsou povinni do 14 dnů rukou společnou a nerozdílnou zaplatiti mu částku 1.610 Kč. P r v ý s o u d žalobu odmítl. O d v o l a c í s o u d přiznal žalobci 520 Kč.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pracovní řád jest jednostranným prohlášením zaměstnavatelovým, jemuž nelze přiřkládati právní význam, nebylo-li prokázáno, že tento řád se podle dohody stran stal součástí pracovní smlouvy. Dělníci na stavbě silnice V.-H. byli přijati do práce, aniž s nimi bylo jednáno o mzdě, a na pracovišti nebyla vyvěšena vyhláška, týkající se mezd. Nebylo proto třeba se zabývati otázkou, zda žalobce pozbyl nároku na vyšší mzdu proto, že ve lhůtě uvedené v § 5 odst. 5 domnělého pracovního řádu, nevznesl námitek proti výpočtu a výši mezd. Při zjednání žalobce nebyla stanovena výše platu. Podle § 1152 obč. zák. platí tedy přiměřený plat za vymíněný a tento přiměřený plat soud stanovil a učinil základem rozsudečného výroku. Není tudíž třeba zabývati se otázkou, zda v této věci jde o nouzovou práci ve smyslu čl. IV. zákona ze dne 5. června 1930 čís. 73 Sb. z. a n., pokud se týče § 1 vládního nařízení ze dne 20. června 1930 čís. 79 Sb. z. a n. Kdyby šlo o nouzovou práci, musel by zaměstnavatel platiti mzdu podle platného mzdového tarifu (kolektivní smlouvy) nebo podle sazeb obvyklých v místě, kde se má práce konati (§ 8 cit. vládní nařízení). Přisoudil-li však odvolací soud, zjistiv, že plat žalobcův nebyl smluvně stanoven, žalobci jen přiměřenou mzdu, mohl by si stěžovati pouze žalobce, kdyby za to měl, že pro povahu práce jako nouzové mu příslušela vyšší mzda, ať podle případné kolektivní smlouvy, ať podle prokázané obvyklosti na místě, kde se práce měla konati, nikoli však též žalovaní, ježto, nebyla-li výše mzdy stanovena, jsou již podle § 1152 obč. zák. povinni platiti zaměstnanci přiměřenou mzdu, a ježto jen tato mzda byla odvolacím soudem přiřknuta. Odvolací soud ovšem na různých místech směšuje pojmy »obvyklá mzda« a »přiměřená mzda«.

Že však přisoudil jen přiměřenou mzdu, je zřejmo z jeho závěru, kdež po probrání okolností pro stanovení mzdy důležitých výslovně poznamenává, že »stanoví přiměřenou mzdu částkou 2 Kč 80 za hodinu«. Dovolatelé brojí sice nepřipustným způsobem proti hodnocení důkazů, pokud z nich odvolací soud zjistil skutkový podklad pro stanovení této přiměřené mzdy, avšak nedoličují, že a proč je stanovení mzdy nesprávné, vychází-li se z tohoto podkladu, a dovolací soud schvaluje úsudek odvolacího soudu o výši přiměřené mzdy (§ 273 c. ř. s.). Mylný jest názor, že odvolací soud neměl žalobci přisouditi přiměřenou mzdu, žádal-li mzdu podle kolektivní smlouvy, neboť, nehledí-li se ani k tomu, že žalobce aspoň případně též žádal mzdu na místě obvyklou nebo přiměřenou, jak bylo svrchu dovozeno, nebylo žalobci přiřknuto něco jiného, než co žádal, nýbrž nanejvýše méně, než žádal. Nelze schváliti názor dovolatelů, že žalobce přijímáním vyplácené mu mzdy po delší dobu bez námitek dal způsobem každou pochybnost vylučujícím (§ 863 c. ř. s.) na jevo, že s výší mzdy souhlasí, neboť nelze přihlídnouti, že šlo o práce v okrese nezaměstnaností velmi postiženém a žalobce mohl se tedy obávat, že uplatňováním vyšších nároků mohl by se vydati nebezpečí propuštění z práce a následkům nezaměstnanosti.

Čís. 15156.

Platebné príkazy československého zúčtovacieho ústavu, opatrené doložkou pravoplatnosti a vykonateľnosti, treba pokladať podľa 2. vety 8. odst. čl. 13 úmluvy medzi Československou republikou a kráľovstvom Maďarským čís. 55/1930 Sb. z. a n., podľa § 1 zák. čís. 51/1930 Sb. z. a n. a podľa čl. VI. zák. čís. 130/1930 Sb. z. a n. za tuzemské exekučné tituly.

(Rozh. z 29. apríla 1936, R III 280/36.)

E x e k u č n ý s ú d povolil exekúciu na základe platebného príkazu československého zúčtovacieho ústavu. **R e k u r s n ý s ú d** rekurz exekúta proti povoleniu exekúcie zamietol.

N a j v y š š í s ú d rekurz exekúta odmietol z týchto dôvodov: Doložkou pravoplatnosti a vykonateľnosti opatrené platebné príkazy československého zúčtovacieho ústavu treba pokladať podľa 2. vety odst. 8 čl. 13 úmluvy medzi Československou republikou a kráľovstvom Maďarským zo dňa 26. mája 1928 čís. 55 z roku 1930 Sb. z. a n., podľa § 1 zák. čís. 51/1930 Sb. z. a n. a podľa čl. VI. zák. čís. 130/1930 Sb. z. a n. za tuzemské exekučné tituly a v otázke povolenia exekúcie na základe tuzemského exekučného titulu podľa stáleho súdneho výkladu 3 (pôvodne 4) odstavca § 40 zák. čl. LIV:1912 v spojení s 2. odst. § 551 Osp. rekurz na tretiu stolicu prípustný je len vtedy, keď bolo usnesenie súdu prvej stolice zmenené, v danom prípade však ide o usnesenie potvrdzujúce.